

Beseda leta 2018 je čebela

V tretji akciji Beseda leta, v kateri je Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša ZRC SAZU izbral besedo, ki je značilno zaznamovala leto 2018, je zmagala beseda **čebela**, sledita pa ji mikroplastika ter skodelica kave. Kot je povedal raziskovalec Terminološke sekcije Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša, eden od soavtorjev Čebelarskega terminološkega slovarja in ljubiteljski čebelar Simon Atelšek, je strokovno besedišče čebelarstva posebno po tem, da ima zelo malo prevzetih besed. »To pa zato, ker smo bili Slovenci že z Antonom Janšo, ki je bil v 18. stoletju celo dvorni učitelj čebelarstva pri Mariji Tereziji, v tej panogi zelo napredni in smo

svoje znanje izvažali, ne pa ga prevzemali od drugih, kar je recimo veljalo pri pravu, vojski ipd. Zanimivo je tudi to, da imamo v slovenščini že do sredine 19. stoletja napisane kar štiri samostojne čebelarske priročnike, kar je v primerjavi z drugimi sorodnimi strokami izjemno,« je pojasnil Atelšek. Izmed prispelih besed so tokrat prvič izpostavili tudi najbolj izvirno novo besedo. To je postal izraz drečka, ki pomeni vrečko za pobiranje pasjih iztrebkov na javnih površinah.

MB

Vir: STA

Praznovanje 110-letnice Čebelarskega društva Tolmin

V lanskem letu je Čebelarsko društvo Tolmin praznovalo 110-letnico svojega delovanja. Začetki organiziranega čebelarstva v teh krajih segajo v leto 1908, ko je bila 3. maja na Grahovem ob Bači, na shodu skoraj 40 čebelarjev, na predlog Frančiška Kašce, nadučitelja v Tolminu, ustanovljena Čebelarska podružnica za Tolminski in Cerkljanski sodni okraj. Ustanovitveni shod je obogatilo poučno predavanje nadučitelja Antona Likozarja iz Ljubljane.

Grahovska podružnica je delovala dobro. Po prerani smrti nadučitelja Kokoleta iz Podbrda sta jo vodila Frančišek Kašca in Josip Rakovšček, nadučitelj pri Sveti Luciji. Središče dejavnosti se je z Grahovega preneslo v Sveto Lucijo in se razširilo vse do Kanala. Na pobudo grahovske podružnice so se 1. junija 1914 zbrali čebelarji v hotelu Jelen v Gorici in skupaj z Rihemberško podružnico ustanovili Čebelarsko društvo za Goriško. To je imelo naloge organizirati vse čebelarje v podružnice, izposlovati državne in deželne podpore, nastaviti potovalnega čebelarskega učitelja in sprejeti čebelarski zakonik. Žal pa se je poleti leta 1914 začela prva svetovna vojna, tako da se dobronamerne naloge niso niko-

Foto: K. Kofol

Čebelarska učna ura za otroke v okviru čebelarske razstave ob 110-letnici ČD Tolmin v Tolminskem muzeju

li uresničile. Društvo je prenehalo delovati. Vojna vihra ob reki Soči je uničila vasi in čebelarstvo Goriške, Gorica je pripadla Italiji. V času Italije so bila vsa društva razpuščena.

Po drugi svetovni vojni leta 1945 je bilo ponovno ustanovljeno Čebelarsko društvo Tolmin. Prvi predsednik je bil Stanko Murovec, nadučitelj iz Podmelca, ki je do leta 1954 izpeljal vse potrebne organizacijske spremembe. Začetno delovanje je hromila razmejitvena črta med conama A in B. Po priključitvi leta 1948 so ustanovili Čebelarsko podružnico Čebelarske zadruge za Slovenijo za okraj Tolmin. Šele 15. marca 1951 je nastalo Čebelarsko društvo Tolmin, ki je zajemalo območje občin Tolmin, Kobarid in Bovec. Leta 2009 je območje Bovškega stopilo na samostojno čebelarsko pot. Ves čas je društvo skrbelo za pridobitev novega članstva in za podmladek. Po šolah je ustanovljalo čebelarske krožke. Uredilo je pašni kataster za pasišča. Organiziralo je izobraževanja, predavanja za uspešno zdravljenje čebel, strokovne ekskurzije in izlete, sodelovalo je z zamejskimi čebelarji iz Gorice, Vidma in Pordenoneja. Tako kot druga čebelarska društva je tudi

Slavnostna seja ČD Tolmin

Foto: Branko Humar